

2018-11-13

RUN/400/2018

Ert dnr: M2017/02054/Nm

Berit Eriksson
Infrastruktur och kommunikationer
Tfn: 063-14 66 07
E-post: berit.eriksson@regionjh.se

Miljö- och energidepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se
m.naturmiljöenheten@regeringskansliet.se

Remissvar Naturvårdsverkets skrivelse – Uppdrag att se över och föreslå ändringar i reglerna om landsbygdsutveckling i strandnära läge

Sammanfattning

Region Jämtland Härjedalen ställer sig positiv till översynen av systemet för Landsbygdsutveckling i strandnära läge, LIS för att främja landsbygdsutveckling i områden med god tillgång till stränder. Region Jämtland Härjedalen konstaterar att översynen föreslår relativt små förändringar och att förtydliganden behövs i flera av förslagen. Systemet upplevs av kommunerna inte tillräckligt flexibelt och kopplingen till översiktsplanerna svår, förslaget ger här ingen direkt lösning. En kompletterande utredning kring bostadsbyggande och landsbygdsutveckling i strandnära läge välkomnas.

Bakgrund

Naturvårdsverket fick 2017 i uppdrag av regeringen att se över LIS-reglerna för att ytterligare främja landsbygdsutveckling utan att äventyra de värden som strandskyddet långsiktigt syftar till.

År 2009 infördes nya regler för strandskyddet i miljöbalken och plan- och bygglagen, bland annat regler om landsbygdsutveckling i strandnära lägen, LIS.

LIS reglerna innebär att kommunerna kan peka ut områden lämpliga för landsbygdsutveckling.

Inom dessa områden är det möjligt att bevilja dispens från strandskyddet eller upphäva strandskyddet i detaljplan genom att tillämpa det särskilda skälet för landsbygdsutveckling.

Synpunkter på reglerna och tillämpningen har framförts, både fördelar och nackdelar. Landsbygdsutveckling tolkas på olika sätt. LIS-verktyget upplevs inte tillräckligt flexibelt.

Remissvar

Jämtland utgör 12% av Sveriges yta. Ett stort län med geografiskt stora kommuner med många sjöar och vattendrag. Utveckling och attraktion är viktiga frågor inte minst för de

mer glesbefolkade kommunerna. Därför är det av största betydelse att regelverken för etablering och byggande på landsbygden i strandnära lägen görs så pass smidiga och flexibla att det verkligen ger de effekter som förespråkas. Att i översiktsplaner i förväg förutse och peka ut områden i hela kommunen i geografiskt stora kommuner, där det kan komma intressenter som vill utveckla och bygga är svårt. Inventering för ändamålet blir alldeles för resurskrävande, åtminstone för skattemässigt små kommuner. Kopplingen till översiktsplanen är inte enkel, det blir lätt stelbent då det kan dyka upp önskemål som kommunen inte kunnat förutse men som ändå bedöms lämpliga. Det nuvarande systemet är med andra ord mycket svårt att genomföra på ett bra sätt i geografiskt stora kommuner.

Definitionen landsbygdsutveckling har varit oklar. Att nu utredningen föreslår att "upprätthålla och förhindra en tillbakagång" ska utgöra LIS-skäl blir en ändring en ändring som kan öppna för fler prövningar. Men även där blir kopplingen till översiktsplanen svår.

Enklare sätt att hantera dispenserna efterfrågas. Vilka utredningar som behöver göras bör förtydligas, tidsåtgång och nivå samt möjligheter att genom taxa ta betalt för dessa.

Region Jämtland Härjedalen ser en kompletterande utredning när det gäller bostadsbyggande i LIS-områden som viktig. För landsbygdsutvecklingen kan det vara betydande att kunna ta tillvara möjligheter och intressen som kan uppstå för en plats eller ett område. Dock är de strandområden som är attraktiva för bostadsbebyggelse ofta samma områden som är viktiga att bevara för bland annat det rörliga friluftslivet. Det handlar om en avvägning av olika intressen och vilka intressen som kan finnas i framtiden. När det gäller attraktionskraften hos strandnära lägen är också utformningen av ny bebyggelse av betydelse. Detta hanteras inte i nuvarande LIS, men kan behöva finnas med i en revidering om vi ska ha nytta av de värden som stränderna har för många.

Begreppet "landsbygdsutveckling" är så pass oklart att det bör utmönstras. Det måste finnas något mellan "landsbygdsavveckling" och "landsbygdsutveckling", vilket även bekräftas av skrivningen "upprätthålla och förhindra en tillbakagång". Bland politiker och experter används uttrycket LIS, vilket är totalt obegripligt för majoriteten av allmänheten. I samband med översynen bör även definitionen av strandnära klargöras.

Väg med avskiljande effekt, allmän väg och enskild väg med statsbidrag med minst 40 km tillåten hastighet ska anses som avskiljande, MÖD dom 2016-11-01 i mål nr 1790-16 (se särskilt den skiljaktiga meningen som är mkt mera verklighetsanpassad än nuvarande tillämpning) och MÖD 2011:46 under förutsättning att de två skyddsintressena inte påverkas i någon märkbar omfattning. Skyddsavståndet 100 meter är alldeles för stelbent då den endast relaterar till kartan och inte till verkligheten, exempelvis tas ingen hänsyn till höjdskillnader, MÖD 744:08.

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN

Robert Uitto
Ordförande regionala
utvecklingsnämnden

Anders Byström
Förvaltningschef regional utveckling